

Отож вважаємо, що завдячуючи науковим статтям Т. П. Тоцької, що ввійшли до науково-допоміжного бібліографічного покажчика, присвяченого педагогічним читанням, діяльність Всеукраїнського центру з поширення та впровадження ідей В. О. Сухомлинського при ЗДО «Ялинка» відображено й описано в усьому обсязі і може слугувати ефективною джерельною базою для дослідників дошкільної освіти та художньо-літературної спадщини В. О. Сухомлинського.

Список використаних джерел

1. Історія закладу [Електронний ресурс]. *Дошкільний навчальний заклад «Ялинка» імені В. О. Сухомлинського*: [офіц. сайт]. Бровари, 2015. URL: <http://www.brovary-jalynka.org/index.php/features/istoriia-zakladu> (дата звернення: 08.10.2022).
2. Міжнародні та всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю» (1993–2020): наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [упоряд.: Сухомлинська О. В., Сухомлинська Л. В., Страйгородська Л. І. та ін.; наук. консультант Сухомлинська О. В.; наук. ред. Березівська Л. Д.; бібліогр. ред. Демида Є. Ф.]. Вінниця: ТВОРИ, 2022. 457 с. URL: <https://tinyurl.com/yc5frfhn> (дата звернення: 08.10.2022).

КОНЦЕПЦІЯ «НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ» (1998): СТРУКТУРНО-ЗМІСТОВИЙ АНАЛІЗ

*Х. В. Середа, науковий співробітник відділу педагогічного
джерелознавства та біографістики*

У процесі виконання НД «Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії» (2020–2022 рр.) під керівництвом Л. Д. Березівської, доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, з метою упорядкування підрозділу хрестоматії «Антологія текстів з реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017)» [3] протягом 2022 р. проаналізовано низку документів (концепцій) зазначеного періоду. Серед інших представлено, зокрема, і «Концепцію Національної програми інформатизації» (далі – Концепція), схвалену Законом України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» від 4 лютого 1998 р. № 75/98-ВР (нині чинну під редакцією від 01.01.2022) [1].

Ця концепція є складником Закону «Про Національну програму інформатизації» (про що йдеться в ст. 8 Розділу II. Формування і виконання Національної програми інформатизації: «Концепція Національної програми інформатизації є невід’ємною частиною Національної програми інформатизації та включає характеристику сучасного стану інформатизації, її стратегічні цілі та основні принципи, очікувані наслідки реалізації цієї Програми» [2]. Закон своєю чергою містить засадничі принципи інформатизації освіти в Україні та став підґрунтям для її подальшої розбудови; визначає загальні засади формування, виконання та коригування Національної програми інформатизації.

Концепція складається з 8 розділів. Про інформатизацію галузі освіти та науки йдеться у Розділі VI. «Основні напрями інформатизації».

У п. 9 Інформатизація науки, освіти і культури зазначається, що: результатами інформатизації освіти мають бути: розвиток інформаційної

культури людини (комп'ютерної освіченості); розвиток змісту, методів і засобів навчання до рівня світових стандартів; скорочення терміну та підвищення якості навчання і тренування на всіх рівнях підготовки кадрів; інтеграція навчальної, дослідницької та виробничої діяльності; удосконалення управління освітою; кадрове забезпечення усіх напрямів інформатизації України шляхом спеціалізації та інтенсифікації підготовки відповідних фахівців.

Першочерговим завданням є створення глобальної комп'ютерної мережі освіти та науки.

Повинні бути створені умови для широкої комп'ютеризації та математизації природничих і гуманітарних наук, входження у світову інформаційну мережу баз даних та знань, формування в майбутньому “об’єданого” чи “колективного” інтелекту. Інформатизація вітчизняної науки дасть змогу підвищити її практичну віддачу, прискорити інтеграцію у світову науку» [1].

У змісті Концепції наголошено: «...Особлива увага буде приділена питанням інформатизації мовної сфери, а саме: створенню національної системи комп'ютерної лексикографії; формуванню національної лінгвістичної мережі та інтеграції її до аналогічних міжнародних мереж у рамках проєктів розвитку “multilingual society”; розробленню інтелектуальних унормованих лінгвістичних україномовних комп'ютерних систем (автоматичні коректори та редактори, системи автоматичного перекладу, реферування, екстракції знань з природомовних текстів, розуміння природної мови як у писемному, так і в усному варіантах) тощо» [1].

Сьогодні, коли українська освіта інтегрується у світовий та європейський освітньо-науковий простір, потреба у переосмисленні процесів реформування освіти в Україні за незалежності стає нагальною. Оскільки допомагає проаналізувати здійснені реформи, відібрати найкращий досвід та практики, намагатися уникати помилок у майбутньому. Відповідно до підходів щодо періодизації цих процесів, запропонованих Л. Д. Березівською, цей документ належить до I-го періоду (1991–2002 рр.). Це період національної самоідентифікації в загальній середній освіті, який «...можна оцінити як перехідний і фундаментальний період, своєрідний місток між радянською авторитарною парадигмою освіти минулого та новою демократичною особистісно-орієнтованою, яка відкрила нові горизонти для розвитку освіти» [4, с. 57].

Отже, в результаті проведеного структурно-змістового аналізу документа, можемо стверджувати, що «Концепція Національної програми інформатизації» (1998) не втратила актуальності та теоретичного значення і є підґрунтям для реалізації означених цією концепцією завдань. Інформатизація освіти в Україні в сучасних надскладних умовах потребуватиме ще тривалого часу та значних зусиль, але нереалізований потенціал є і його потрібно використовувати.

Список використаних джерел

1. Антологія текстів з реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017): [хрестоматія] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ;

[упоряд.: Березівська Л. Д., Гавриленко Т. Л., Міхно О. П., Сухомлинська О. В. та ін. ; наук. ред.: Березівська Л. Д., Сухомлинська О. В.]. URL: <https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=31688> (дата звернення: 18.10.2021).

2. Закон України «Про Національну програму інформатизації». *Відомості Верховної Ради* (ВВР). 1998, № 27/28. Ст. 181. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 18.10.2021).

3. Концепція Національної програми інформатизації. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 18.10.2021).

4. Berezivska L. D. Secondary education reform in the independent Ukraine: national lawmaking (1991–2017). *Ricerche Di Pedagogia E Didattica. Journal of Theories and Research in Education*. 2020. Vol. 15, № 1. P. 53–69. DOI: <https://doi.org/10.6092/issn.1970-2221/10501>. URL: <https://rpd.unibo.it/article/view/10501> (дата звернення: 18.10.2021).

СТОРІНКА «СІКОРСЬКИЙ ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ» ЯК СКЛАДНИК ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНОГО РЕСУРСУ «ВИДАТНІ ПЕДАГОГИ УКРАЇНИ ТА СВІТУ»

Т.О. Золотаренко, в.о. молодшого наукового співробітника відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського

Вагомим аспектом діяльності вченого є наукового-популяризаторська робота. Вона містить комплекс дій, спрямованих на поширення наукового доробку видатних персоналій серед широкої освітянської громадськості. Така діяльність вкрай важлива під час розбудови НУШ як складника світового освітньо-наукового простору.

Інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу» [3] покликаний сконцентрувати на базі однієї платформи інформацію про вітчизняних та зарубіжних педагогів, які зробили значний внесок у розвиток освіти і педагогічної науки. Щоб користувачам було зручно, матеріал про кожного педагога на ресурсі подано упорядковано, відповідно до сталої структури: біографія; бібліографія публікацій педагога та бібліографія публікацій про його життя та діяльність; деякі повнотекстові документи; фотогалерея; інформація про нагороди та вшанування пам'яті; інші матеріали та список використаних джерел [1; 2; 3].

Наразі інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу», функціонуючи з 2008 року, включає дані про 77 персоналій. Однак його постійно оновлюють та поповнюють, додаючи нові матеріали та переосмислюючи вже опубліковану інформацію [3; 5]. У такий спосіб, у 2022 році оновлено сторінку про Івана Олексійовича Сікорського (1842–1919) – українського психіатра, психолога, педагога, доктора медицини, одного із творців дитячої психології та психопатології. Він був професором та завідувачем кафедри Київського університету, засновником Лікарсько-педагогічного інституту для розумово відсталих та нервових дітей, першого у світі Інституту дитячої психології, директором Київського Фребелівського педагогічного інституту та головою Наукового товариства психіатрів. Написав понад 100 наукових праць, зокрема: «Виховання дітей молодшого віку», «Душа